

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 74)**

■ **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
(NR 107)**

z dnia 23 lipca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 74) Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 107)

23 lipca 2025 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradujące pod przewodnictwem posła **Michała Krawczyka (KO)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, rozpatrzyły:

– **poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o funduszu sołeckim (druk nr 610).**

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Wróbel** zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Marek Duszyński** przewodniczący Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona” wraz ze współpracownikami, **Jarosław Rogowski** członek Podlaskiej Izby Rolniczej, **Karol Rytel** członek Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Orka”, **Agata Saracyn** koordynatorka komisji i zespołów Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza, **Hubert Taładaj** ekspert do spraw współpracy i rzecznictwa Polskiej Rady Organizacji Młodzieżowych, **Marek Wójcik** pełnomocnik zarządu ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich, **Grzegorz Anczewski** doradca Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz **Aleksandra Wielgos** asystentka przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Mateusz Daszewski**, **Sławomir Jakubczak**, **Dariusz Myrcha** i **Jarosław Żołądź** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Karina Parśniak** i **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę państwa już o spokój, o ciszę.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Witam panie posłanki i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na czele z podsekretarzem stanu panem ministrem Adamem Nowakiem. Witam przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pana dyrektora Szymona Wróbla. Witam przedstawicieli organizacji samorządowych, związków zawodowych i rad młodzieżowych.

Szanowni państwo, porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o funduszu sołeckim (druk nr 610). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisje przyjęły porządek dzienny. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Przechodzimy do realizacji porządku. Przypominam, że pierwsze czytanie projektu odbyło się 21 listopada 2024 r. Po tym terminie wpłynęło stanowisko rządu oraz opinia Związku Gmin Wiejskich RP.

Chciałbym teraz zapytać, czy przedstawiciel rządu chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Szymon Wróbel:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo...

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Ale bardzo proszę państwa o ciszę, bo nie słyszymy pana dyrektora.

Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Szymon Wróbel:

Nie będę referował stanowiska rządu, ponieważ jest ono znane. Jeżeli będzie trzeba coś wyjaśnić, oczywiście służę wyjaśnieniami. Natomiast chciałem dodać jedną rzecz, której nie poruszyliśmy w stanowisku rządu – to są prace, które prowadzimy w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego została powołana grupa robocza do spraw jednostek pomocniczych. W jej ramach wspólnie z Krajowym Stowarzyszeniem Sołtysów i przedstawicielami zainteresowanych środowisk pracujemy nad taką koncepcją, która ma w ramach ustrojowych samorządu upodmiotowić jednostki pomocnicze, to znaczy dać jednostkom pomocniczym możliwość wykonywania realizacji przedsięwzięć, które będą generalnie nakierowane na poprawę...

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Przepraszam, panie dyrektorze.

Szanowni państwo, naprawdę proszę o spokój, bo chcemy wysłuchać informacji pana dyrektora, ale nic nie słysząc, bo taki jest szum na sali. Bardzo proszę państwa o ciszę.

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Szymon Wróbel:

Z jednej strony chcemy dać możliwość realizacji przedsięwzięć... Nie mówię o zadaniach, celowo używam sformułowania przedsięwzięć, ponieważ zadania są generalnie związane z zadaniami gminnymi i to gmina będzie miała cały czas prawo decydować o tym, jakie zadania ewentualnie przekazywać jednostkom pomocniczym. Kwestie w bardzo ogólny sposób opisane w przepisach będą dawały jednostkom pomocniczym możliwość realizowania przedsięwzięć, które będą nakierowane na poprawę jakości życia mieszkańców w obszarze infrastruktury i innych warunków. Ważne jest to, że te przedsięwzięcia będą mogły być realizowane za zgodą władz gminnych, w uzgodnieniu – tak to wstępnie omówiliśmy.

Istotne jest również to, że ustawa będzie dawała możliwość jednostkom pomocniczym – mówię szeroko, że jednostkom pomocniczym, bo to się będzie odnosiło zarówno do sołectw, jak i innych jednostek pomocniczych, w szczególności w miastach – gromadzenia środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, po to by mogły realizować te przedsięwzięcia – to będzie jedna strona. A z drugiej strony chodzi o możliwość uzyskiwania dotacji ze strony gminy.

Planujemy omówić tę kwestię na posiedzeniu Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w przyszłym tygodniu. Jeżeli będzie akceptacja dla tych rozwiązań, będziemy wkraczali w kolejne etapy prac legislacyjnych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Czy przedstawiciel wnioskodawców, pan poseł Marcin Skonieczka, chce zabrać głos?

Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Marcin Skonieczka (Polska2050-TD):

Tak.

Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni goście, prace nad tą ustawą trwają już, można powiedzieć, prawie rok, bo 30 lipca zeszłego roku składałem projekt tej ustawy do łaski marszałkowskiej. Już wtedy pracę zaczął zespół, o którym mówił pan dyrektor. Natomiast z tego, co wiem, te prace jeszcze nie są na finiszu, bo nie ma jeszcze gotowego projektu ustawy – to jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia jest taka, że projekt, który przygotowałem i który dzisiaj jest przedmiotem posiedzenia, de facto nie dotyczy materii, która ma być uregulowana w tym projekcie, o którym mówił pan dyrektor, ponieważ nie poruszam w moim projekcie tych kwestii. Tam jest tylko jeden fragment, jeden artykuł, który być może troszeczkę o nią zahacza, czyli umożliwienie wójtom, burmistrzom... Upoważnienie sołtysów do zawierania umów na przykład na wynajem świetlicy – to jest jedyny wspólny element, który... To, że wójt może upoważnić sołtysa do zawierania umowy na przykład na wynajem świetlicy, tak? Gospodarowanie mieniem w tym zakresie. Ale może – nie musi, tylko może. To tylko jest jedyny potencjalny styk tych dwóch ustaw. Dlatego

chciałbym, żebyśmy zakończyli pracę nad tą ustawą po prostu jak najszybciej, bo jak powiedziałem, już rok się nad nią zastanawiamy.

Przygotowałem w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i administracji poprawki do tej ustawy, tak żeby ten projekt odpowiadał na uwagi zgłoszone w stanowisku rządu, które zostały zgłoszone w grudniu. Może pokrótce tylko opowiem, co zostałyby i co byłoby usunięte.

Pierwsza zasadnicza zmiana dotyczy umożliwienia powoływania młodzieżowych rad jednostek pomocniczych – to jest postulat, który nie budzi żadnych wątpliwości. Bardzo dziękuję za wsparcie Polskiej Radzie Organizacji Młodzieżowych PROM – na dzisiejszym posiedzeniu jest pan Hubert Taładaj. W moich poprawkach proponuję uwzględnić sugestie PROM, żeby odpowiadało to potrzebom młodych ludzi. Tego dotyczą te poprawki.

Kolejna zmiana dotyczy informowania sołtysów przez przewodniczących rady gminy o komisjach rady gminy, tak? Bardzo często decyzje zapadają na komisjach, a sołtysi nie mają informacji o tym, że takie komisje odbywają, bo są informowani tylko o sesjach rady gminy, więc myślę, że to też nie budzi żadnych wątpliwości.

Kolejny postulat dotyczył możliwości powoływania konwentu – ja nazywam to – sołtysów, ale oczywiście też szerzej, jednostek pomocniczych. To jest dobrowolne – wójt, burmistrz może, nie musi. Dajemy też taką możliwość, bo wiemy, że w wielu gminach takie konwenty funkcjonują, a nie ma podstawy prawnej – więc to też nie wzbudzało wątpliwości.

Kolejna zmiana dotyczy obowiązku uchwalania przez radę gminy diet, czyli tego, żeby rada gminy podejmowała uchwałę o wysokości diety. Nie mówimy, ile dieta ma wynosić, ale o tym, żeby była taka uchwała, żeby rada gminy tym się zajęła. Były pewne wątpliwości. Póki co nie proponuję żadnych zmian, bo uważam, że jeżeli rada nie chce, żeby sołtysi mieli diety, to niech uchwali 1 zł albo 5 zł – i to też będzie działało.

Kolejna kwestia dotyczyła obowiązkowego ubezpieczenia, w stanowisku rządu też były zastrzeżenia. Wprowadzamy poprawkę – proponuję, aby to ubezpieczenie było obowiązkowe tylko i wyłącznie wtedy, kiedy sołtys realizuje zadania związane z poborem inkaso lub zarządzaniem mieniem, czyli właśnie na przykład wynajmuje świetlicę. Wtedy takie ubezpieczenie byłoby obowiązkowe, w innych przypadkach nie.

Kolejna kwestia. Mówiłem o zawieraniu umów, że wójt, burmistrz może upoważnić sołtysa do zawierania umów dotyczących gospodarowania mieniem. O tym możemy dyskutować. Jeżeli byłaby konieczność poczekania na ustawę, jestem gotowy z tego zapisu po prostu zrezygnować, żeby uregulowała to nowa ustawa, ażebyśmy przez to nie blokowali tego projektu.

Kolejna kwestia to dwie duże zmiany. Otóż w pierwotnym projekcie ustawy był obowiązkowy fundusz sołecki i zwiększenie refundacji dla gmin o 10 p.p. Tutaj stanowisko rządu było negatywne, negatywnie podeszła do tego też część korporacji samorządowych, więc ostatecznie zamierzam złożyć poprawkę o tym, aby ten zapis usunąć, czyli zostawilibyśmy bez zmian.

Głos z sali:

Dobrowolne.

Posel Marcin Skonieczka (Polska2050-TD):

Dobrowolne fundusze sołeckie. Jest to kompromisowe rozwiązanie, że po prostu nie zmieniamy tego i adekwatnie nie zwiększamy refundacji, bo to miała być rekompensata za to, że fundusz jest obowiązkowy. Jeżeli usuwamy obowiązkowość, to nie ma też większej refundacji.

Kolejne przepisy dotyczyły zmiany procedury, uproszczenia. To naprawdę wynikało z sugestii sołtysów, żeby można było poprawić jedno przedsięwzięcie, a nie cały wniosek, bo dzisiaj, jak zmieni się jedno przedsięwzięcie, trzeba uchylać od nowa cały wniosek. Mówię, to jest kwestia techniczna, która nie budziła żadnych wątpliwości, a rzeczywiście usprawni realizację funduszu sołeckiego.

Kolejny zapis dotyczy funduszu osiedlowego – chodzi o to, żeby w gminach miejsko-wiejskich burmistrzowie mogli tworzyć fundusze osiedlowe. Takie fundusze, co ciekawe, funkcjonują, ale nie ma podstawy prawnej do ich działania, więc to też jest wypełnienie luki. Co ważne, szczególnie jeśli chodzi o finanse, w takim przypadku nie byłoby refundacji z budżetu państwa, czyli byłaby tylko taka możliwość, że gmina miejsko-wiejska tworzy taki fundusz z własnych środków i w tych osiedlach są realizowane zadania, ale oczywiście rząd tych wydatków nie refunduje.

I tak to wygląda, więc plan jest taki, żebyśmy... Dzisiaj pan przewodniczący będzie wnioskował o wydłużenie terminu, bo rząd nie zdążył zapoznać się z tymi poprawkami, które przedstawiłem

na razie tylko słownie, więc propozycja jest taka, żebyśmy to posiedzenie odroczyli, powiedzmy, do 4 sierpnia. Spotkalibyśmy się 4 sierpnia i wtedy już skończyli prace nad tą ustawą. Być może, jeżeli zgodziłby się marszałek Sejmu, 5 sierpnia moglibyśmy uchwalić niebudzące wątpliwości przepisy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Zgłaszał się pan Marek Wójcik, bardzo proszę.

Pełnomocnik zarządu ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, państwo posłowie, szanowni państwo, Marek Wójcik, Związek Miast Polskich, ale także sekretarz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Po pierwsze chciałem powiedzieć, że rzeczywiście współpracujemy ze stroną rządową w przygotowaniu propozycji zbieżnych z tym, co znajduje się w projekcie poselskim. Jesteśmy na finiszu tych prac. Jest ważne zastrzeżenie – otóż staramy się rozmawiać o wszystkich jednostkach pomocniczych, nie tylko sołectwach. Świadomie nie powiedziałem, że na obszarach wiejskich, ponieważ mamy także sołectwa w miastach, i to wcale nie ma.

Zależy nam na tym, żeby nie tworzyć odrębności co do osiedli, dzielnic, sołectw. W tym chociażby też kontekście z uwagą przysłuchiwałem się propozycji pana posła, ale mam pewną wątpliwość, czy w przypadku, kiedy mamy już fundusz sołecki – a jestem jednym ze współautorów tejże regulacji – nie powinniśmy rozszerzyć dofinansowania na tego typu fundusze także na osiedla i dzielnice, tak żeby była w tym zakresie równość, jeżeli chodzi o jednostki pomocnicze. W innym bowiem przypadku będziemy mieli takie sytuacje jak dzisiaj, ponieważ nie ma precyzyjnej definicji, co jest sołectwem, a co jest osiedlem i co jest z dzielnicą. W związku z tym znajdujemy takie miejsce, w którym w sposób świadomy definiujemy jednostkę pomocniczą jako sołectwo tylko z tego powodu, że wówczas środki może otrzymać gmina na fundusz sołecki. Ale de facto można mieć wątpliwości, czy rzeczywiście jest to sołectwo. Dziś definicji nie ma.

Cieszę się też z tego, o czym powiedział pan poseł – że państwo proponują odsunąć w czasie dyskusję na ten temat. Bylibyśmy niesamowicie wdzięczni, gdybyśmy mogli otrzymać te poprawki jak najszybciej, dlatego że nawet podczas naszych rozmów dobrze byłoby, gdybyśmy mogli się do nich odnieść.

Co do jednej kwestii nie mamy żadnych wątpliwości, mianowicie tej dotyczącej rad młodzieżowych. To bardzo dobry pomysł, współpracujemy z radami. Jeżeli tylko młodzież zechce być aktywna, to doskonale. Niestety nie mamy zbyt wielu chętnych do pracy na rzecz społeczności lokalnej, więc każda forma aktywności, a szczególnie w stosunku do ludzi młodych, jest bardzo wskazana.

Gorąco prosimy o to, aby w tej sprawie jednak dać nam szansę na to, żebyśmy zajęli się tym rozsądnie. Mówimy o zmianach ustrojowych dużego kalibru. Mówimy de facto – teraz świadomie użyję tego stwierdzenia w stosunku do projektu poselskiego – o tworzeniu swoistego czwartego poziomu jednostek samorządu terytorialnego, to po pierwsze. I po drugie – o mieszanii środków publicznych ze środkami prywatnymi. Chodzi o to, żeby jednak odbywało się to w sposób kontrolowany. Nie może być tak, że pieniądze będą przekazywane, zbierane przez jednostki pomocnicze i wydatkowane na różne cele niespójne z zadaniami gminy albo niespójne ze strategią działania gminy. W związku z tym też prosba o to, aby rzeczywiście – rozumiemy słuszną presję pana posła, że minął rok – jednak nie pójść na skróty.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Pani posłanka Łepkowska-Gołaś, bardzo proszę.

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

Oddam głos.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Jeszcze raz. Nie teraz?

Poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

Nie teraz. Na razie rezygnuję z głosu.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Dziękuję.

Pan poseł Chmielewski, bardzo proszę.

Poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Dziękuję.

Panowie przewodniczący, szanowni państwo, może dwa wątki w odniesieniu do wypowiedzi moich przedmówców. Po pierwsze pan dyrektor z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji bardzo lakonicznie, ale mimo wszystko wskazał kierunki prac, które toczą się w obszarze grupy roboczej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Chciałem powiedzieć, że wraz z posłanką Jolantą Niezgodzką jesteśmy członkami tej grupy roboczej i rozumiemy stosunek pana posła wnioskodawcy do powolnego tempa prowadzenia prac tą ustawą, ale trzeba właśnie powiedzieć historycznie o jednym fakcie.

Kiedy został zapoczątkowany ten projekt, dużo przedtem, równolegle toczyły się prace dotyczące funkcjonowania jednostek pomocniczych, którymi są rady osiedli. Chyba nie ma nic gorszego od tworzenia prawa, które jest tak łatane w różnych miejscach – to jest to, o czym powiedział pan Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich. Chodzi o to, żeby ujednolicić ten system, żebyśmy nie mieli rozbieżności między – powiem wyraźnie – aktywnością mieszkańców miast czy wsi. To są ci ludzie, którzy, krótko mówiąc, tworzą kręgosłup tych jednostek pomocniczych – chodzi o to, żeby byli równo traktowani.

Oczywiście zawsze diabeł tkwi w szczegółach, czyli problemem są zawsze problemy finansowe. Wieś, dzięki ustawie o funduszu sołeckim, daleko wyprzedziła możliwości wsparcia aktywności mieszkańców. Ale dlaczego mielibyśmy pozostawać w tyle z rozpatrywaniem postulatów jednostek pomocniczych, jakimi są rady osiedli? Dlatego tworzony i dyskutowany projekt, który ma bardzo mocno wejść w podstawową ustawę o samorządzie gminy, wskazywałby na takie modelowe przykłady rozwiązań, które nie wprowadzałyby żadnego czwartego poziomu samorządu, jakim jest jednostka pomocnicza z takimi właściwościami jak w przypadku jednostki samorządu terytorialnego, tylko wsparcie tej aktywności przez tworzenie możliwości zakładania rachunków bankowych przez komitety, które będą tworzone zarówno na poziomie sołtysa, rady sołeckiej, jak i przewodniczącego rady osiedli czy rady osiedli. Tam też można unormować jeszcze wiele więcej tematów i nad tym również w tej chwili pracujemy.

Dlatego też taka sugestia i prośba, aby właśnie w duchu połączenia jednostek pomocniczych, miejskich i wiejskich, przepracować to w tej chwili razem na poziomie grupy roboczej. A z tego, co wiemy, mamy w przyszłym tygodniu kolejne spotkanie, w którym będziemy doprecyzowywali... Dobrze się też stało, że wnioskodawca wyszedł z korektami do tego wniosku, który już był, bo niektóre z elementów tej ustawy budziły wiele kontrowersji – pamiętamy po poprzednim naszym spotkaniu. Fajnie, że jest ta refleksja i wycofanie się z pewnych elementów, ale proszę zaufać, że rozmowy w kierunku ujednolicenia tego systemu w każdej z tych jednostek idą w dobrym kierunku. Prosilibyśmy jeszcze o chwilę czasu i o przesunięcie o te kilka miesięcy terminu procedowania tego projektu ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Dziękuję.

Pan poseł Telus, bardzo proszę.

Poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Panowie przewodniczący, szanowni państwo, mam takie wrażenie, że chyba już długo pracujemy nad tą ustawą. To jest dobra ustawa i tak naprawdę my ją rozpoczęliśmy. Pierwszym wnioskodawcą tej ustawy byłem ja, nawet jeszcze jak byliśmy w opozycji. Udało się stworzyć ten fundusz. Fundusz jest bardzo potrzebny. Dziś pan poseł Skonieczka daje kolejne zmiany, podpowiedzi, ulepsza tę ustawę – bardzo dobrze. Pierwsze spotkanie było w grudniu, dziś mamy drugie, a słyszę tu, że kilka kolejnych miesięcy... O co w tym wszystkim chodzi? Czy nie chcemy tej ustawy, czy po prostu odwołujemy? Przecież nie ma środków, nie ma w sprawie tej ustawy jakichś wielkich pieniędzy. Jest to tylko ulepszenie działania funduszu sołeckiego, które jest bardzo potrzebne. Myślę, że nikogo z was nie muszę przekonywać, że to jest bardzo potrzebne.

Myślę, że nie ma nikogo z ministerstwa, żeby nam odpowiedział, ale mam takie wrażenie, panie przewodniczący i kolego pośle, że po prostu nie ma chyba politycznej zgody, żeby tę ustawę uchwalić. I dlatego tak znów przedłużamy o kolejne miesiące.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Dobrze. Zaraz oddam głos panu głos, panie pośle.

Wyjaśnię panu posłowi, że w ministerstwie trwają prace i mają potrwać jeszcze kilka miesięcy – te prace, o których mówili i pan poseł Chmielewski, i pan dyrektor Wróbel. Natomiast jesteśmy umówieni z panem posłem wnioskodawcą Skonieczką, że złożą poprawki do projektu poselskiego, tak żeby ministerstwo mogło się z tymi poprawkami zapoznać i żeby korporacje – mówił o tym przed chwilą pan Marek Wójcik – mogły się z nimi zapoznać. Plan jest taki, żebyśmy 4 sierpnia podczas posiedzenia Komisji zajęli się rozpatrzeniem tych poprawek, po to żeby ten proces legislacyjny miał ręce i nogi i żeby każdy mógł się w tej sprawie wypowiedzieć, bo wszyscy wiemy, że waga tych zmian jest spora.

Zgłaszał się pan poseł Tomaszewski, bardzo proszę.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Jesteśmy chyba rok po pierwszym czytaniu, to znaczy po pierwszej części pierwszego czytania tego projektu ustawy. Nie widzę żadnych problemów, żeby omawiać te kwestie już dzisiaj, a jeżeli będą jakieś inne pomysły, wtedy w drugim czytaniu będzie można zgłaszać korekty. Żeby rozstrzygnąć...

Ustawa dotyczy generalnej sprawy, czyli funkcjonowania konstytucyjnej zasady pomocniczości w samorządzie, więc mówimy o jednostkach pomocniczych, myśląc nie tylko o sołectwach, ale także i innych formach, jak rady osiedli itd. – to nazewnictwo może być różne, ustawa to dopuszcza. W związku z czym zgłosiłem poprawkę do sekretariatu Komisji – mam nadzieję, że będzie upowszechniana – która na tym etapie może rozwiązać wątpliwości dotyczące tego, dlaczego tylko na przykład sołectwa. Podzielał to zdanie, że powinniśmy odnieść się do wszystkich jednostek pomocniczych. Ta poprawka zmierza do tego, żeby właśnie w każdej jednostce pomocniczej były możliwe działania w zakresie decyzyjności co do środków publicznych, którymi dysponuje gmina. Nie tyle wprost wyodrębnionymi, ale w każdym razie dedykowanymi do tego, żeby społeczność lokalna w jednostkach pomocniczych mogła decydować o części wydatków inwestycyjnych na swoim terenie – dotyczy to zarówno sołectw, jak i rad osiedli. Natomiast ogólnie mówiąc, jest to norma dla wszystkich, a niezależnie od tego fundusz sołecki powinien oczywiście funkcjonować tak dalej. Myślę, że jak państwo się zapoznają z tą poprawką, będziemy mogli przyjąć projekt ustawy, który będzie zadowalał wszystkich.

Podkreślam – mówimy tu o jednostkach pomocniczych, czyli nie mówimy o żadnej innej formie jednostek samorządowych, które niesłusznie nazywane są szczeblami, ale można powiedzieć orientacyjnie, nie są to dodatkowe jednostki – są to bardzo istotne pomocnicze formy. Można powiedzieć, że dzisiaj nawet wołające o to, żeby zasada pomocniczości rzeczywiście była realizowana. Bardzo często ludzie młodzi, zwłaszcza w dużych miastach, angażowali się w jednostki rady osiedla, ale w momencie, kiedy zostały one pozbawione jakichkolwiek uprawnień, stały się tylko fasadowymi, przestała istnieć w nich ta działalność. Jeżeli przywrócimy tę możliwość, żeby ci ludzie mogli decydować o tym, jakie inwestycje mają być realizowane na ich terenie już bezpośrednio przez administrację samorządową, w części przeznaczonej dla nich, wtedy ta aktywność i obywatelskość będzie w dużej skali przywrócona.

Przypomnę, że w 2018 r. był początek przeznaczania pieniędzy, ale dotyczyło to funduszu czy też budżetu obywatelskiego – to było w 2018 r. A teraz powinniśmy niezależnie od tego swobodnego plebiscytu, bo to jest jakiś rodzaj wyboru, mieć systemowy sposób na to, żeby jednostki pomocnicze mogły decydować o części środków inwestycyjnych. Proponuję, żebyśmy to dzisiaj rozpatrywali, a w następnej części, jeżeli w drugim czytaniu będzie propozycja zmian, będziemy jeszcze mogli je rozważyć.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Nie widzę więcej głosów w dyskusji.

W związku z informacją, którą przedstawili pan dyrektor i pan przewodniczący Skonieczka jako przedstawiciel wnioskodawców, proponuję, abyśmy dzisiaj zakończyli dyskusję i wrócili

do rozpatrywania projektu ustawy 4 sierpnia. W międzyczasie wpłyną poprawki pana posła Skonieczki, zapoznają się z nimi ministerstwo i korporacje. Z pełnią wiedzy 4 sierpnia będziemy rozpatrywać poprawki, które złoży pan poseł wnioskodawca. Czy jest sprzeciw wobec takiego rozwiązania?

Głos z sali:

Nie ma.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Nie widzę.

Tak? Bardzo proszę.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Mój wniosek był taki, żeby debatować na tym już teraz, realizować porządek obrad, a w drugiej części, czyli przy drugim czytaniu, może można...

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Czyli rozumiem, że pan poseł zgłasza sprzeciw. W związku z tym...

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Jest możliwa wersja, żeby to później korygować.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Tak, rozumiem, panie pośle.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Więc proponuję, żebyśmy popracowali na rzecz tego samorządu.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Rozumiem, panie pośle.

Jeszcze pan poseł Telus, proszę bardzo.

Poseł Robert Telus (PiS):

Mam prośbę do kolegi posła Tomaszewskiego. Ze względu na to, że jest tu podana konkretna data – 4 sierpnia – pozwólmy może, żeby ministerstwo zapoznało się z tymi poprawkami i zrobilibyśmy to w pierwszym czytaniu. Myślę, że to jest rozsądna propozycja.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Ja oczywiście, jeżeli jest taka wola, zwłaszcza przedstawicieli środowiska wiejskiego i rolniczego – jak rozumiem, pan minister Telus występuje w tej roli – jestem do dyspozycji, żeby się jeszcze wstrzymać i poczekać. Natomiast podkreślam, że sam pan dyrektor mówił, że już minęło kilka ładnych miesięcy, a konkretnie rok. Ale możemy poczekać.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Będąc precyzyjnym, panie pośle, nie minął rok, bo pierwsze czytanie odbyło się w listopadzie 2024 r., więc z grubsza licząc, to jakieś osiem miesięcy. Dobrze.

Poseł Robert Telus (PiS):

Dziewięć miesięcy rodzi się dziecko.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

To dokładnie za dziewięć miesięcy urodzimy ustawę.

Rozumiem, że pan poseł Tomaszewski wycofuje swój sprzeciw? Tak, wycofuje.

W związku z tym, szanowni państwo...

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Zwłaszcza, że pan poseł Skonieczka nie protestuje. W związku z tym...

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Wobec braku sprzeciwu kończę dyskusję.

Zamykam posiedzenie Komisji. Wrócimy do rozpatrywania ustawy, kiedy wpłyną poprawki.

Bardzo państwu dziękuję.